

20211131827

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

Врз основа на член 71 став (10) од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), министерот за култура донесе

ПРАВИЛНИК ЗА СОДРЖИНАТА И МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ЗАШТИТНО - КОНЗЕРВАТОРСКИТЕ ОСНОВИ ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

I - ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува содржината и методологијата за изработка на заштитно-конзерваторските основи за културното наследство (во натамошниот текст: основи).

Член 2

Основите, како документациона основа за третманот на недвижното културно наследство (во натамошниот текст: споменичко наследство), во просторните и урбанистичките планови и во планско – проектната документација, според видот на планот односно според видот на планско-проектната документација за која се изработуваат, можат да бидат:

1. основи за подрачјето на опфат на Просторниот план на Република Северна Македонија;
2. основи за подрачјето на опфат на просторен план за регион;
3. основи за подрачјето на опфат на просторен план за подрачје од посебен интерес за Републиката;
4. основи за подрачјето на опфат на генерален урбанистички план;
5. основи за подрачјето на опфат на детален урбанистички план;
6. основи за подрачјето на опфат на урбанистички план за село;
7. основи за подрачјето на опфат на урбанистички план вон населено место;
8. основи за урбанистички план за подрачја и градби од државно значење, и
9. основи за планско – проектна документација согласно со прописите од областа на планирањето и уредувањето на просторот.

II - СОДРЖИНА НА ОСНОВИТЕ

Член 3

Основите од член 2 од овој правилник, без оглед на нивниот вид, содржат:

1. текстуален приказ;
2. графички приказ;
3. документарен приказ.

Приказите од став 1 на овој член, претставуваат меѓусебно усогласени целини и взаемно се надополнуваат.

Член 4

Текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, ги содржи следните поглавја:

1. правна и програмска заснованост на основите,
2. идентификација на подрачјето на опфатот на основите,
3. инвентаризација на добрата на подрачјето на опфатот на основите,
4. проценка на општата состојба на добрата на подрачјето на опфатот на основите,
5. мерки за заштита и
6. спроведување на основите.

Член 5

Поглавјето за правната и програмската заснованост на основите од член 4 точка 1 од овој правилник, содржи основни податоци за позитивните прописи и програмите со кои е предвидено подготвувањето на основите и планот односно планско-проектната документација за која тие се однесуваат.

Член 6

Поглавјето за идентификација на подрачјето на опфатот на основите од член 4 точка 2 од овој правилник, содржи:

1. опис на границите на подрачјето на опфатот,
2. вкупна површина на подрачјето на опфатот и
3. други релевантни податоци за идентификација, особено: општини, катастарски општини и населени места или нивни делови што спаѓаат во подрачјето на опфатот, во зависност од видот на основите.

Член 7

Поглавјето за инвентаризација на добрата на подрачјето на опфатот на основите од член 4 точка 3 од овој правилник, содржи:

1. инвентар на заштитени недвижни добра, и
2. инвентар на незаштитени недвижни добра за кои постојат основани претпоставки дека претставуваат културно наследство и дека треба да бидат ставени под заштита.

Инвентарите од став 1 на овој член, содржат:

1. кај основите за просторните планови од член 2 точки 1, 2 и 3 од овој правилник: збирни податоци по видови добра, особено: бројност, лоцираност и слични податоци за добрата на подрачјето на опфатот;

2. кај основите за генералните урбанистички планови од член 2 точка 4 од овој правилник: прегледи со основни податоци за идентификација на добрата и нивните контактни зони, особено: назив, локација, време на настанување, граници, површина, состојба, намена и слични податоци;

3. кај основите за деталните урбанистички планови, урбанистичките планови за село, урбанистички план вон населено место и за урбанистичките планови за подрачја и градби од државно значење од член 2 точки 5, 6, 7 и 8 од овој правилник, детални податоци за секое добро одделно, особено: назив, локација, адреса, катастарска парцела, опис на содржините, граници, контактни зони, површина на доброто и на контактните зони, односно вкупна површина на заштитеното подрачје, поранешна и сегашна намена на доброто, состојба односно степен на зачуваност и слични податоци што придонесуваат за подобра идентификација на добрата.

4. кај основите за планско - проектната документација од член 2 точка 9 од овој правилник, податоци за секое добро одделно: назив, локација, катастарска парцела, опис на содржините, граници, контактни зони, поединечна и вкупна површина на доброто и на контактните зони, состојба односно степен на зачуваност и слични релевантни податоци што придонесуваат за подобра идентификација на добрата.

Член 8

Поглавјето за проценка на општата состојба на добрата на подрачјето на опфатот на основите од член 4 точка 4 од овој правилник, содржи:

1.кај основите за сите видови на планови и кај основите за планско-проектната документација од член 2 од овој правилник: приказ на степенот на зачуваност односно оштетеност, причини за пропаѓање, како и слични податоци релевантни за општата состојба на добрата;

2.кај основите за деталните урбанистички планови, за урбанистичките планови за село, за урбанистички план вон населено место и за урбанистичките планови за подрачја и градби од државно значење од членот 2 точки 5, 6, 7 и 8 од овој правилник, покрај приказите од став 1 точка 1 на овој член, содржат и: анализи за релевантните аспекти на уредувањето на просторот, анализи на структуралните карактеристики на историското јадро и други анализи за споменичкото наследство, вклучувајќи ги контактните зони, отворените јавни и приватни простори и зелените површини на подрачјето на опфатот на планот и

3.кај основите за плански опфат за друга планско – проектна документација од членот 2 точка 9 од овој правилник, покрај приказите од став 1 точка 1 на овој член, содржат и анализи за релевантни аспекти на уредувањето на просторот и други анализи за споменичкото наследство, вклучувајќи ги контактните зони, отворените јавни и приватни простори и зелените површини на подрачјето на опфатот.

Основите за сите видови на планови и за планско-проектната документација од член 2 од овој правилник, во кои се наоѓаат археолошки наоѓалишта кои не се валоризирани/ревалоризирани односно не се доволно теренски истражени и немаат дефинирани граници, не ги содржат анализите од став 1 точки 2 и 3 на овој член.

Основите за плански опфати за сите видови на планови и за планско проектната документација во кои се наоѓаат помалку од три поединечни заштитени добра, односно добра за кои постојат основани претпоставки дека треба да бидат ставени под заштита или плански опфати кои се однесуваат само на дел од контактната зона на споменичка целина, не ги содржат анализите од став 1 точки 2 и 3 на овој член.

За градови со плански опфат со површина до 400 хектари, за кои е донесен генерален урбанистички план во кој се вградени основи, основите за деталните урбанистички планови со плански опфати во кои нема измени од времето на донесувањето на генералниот урбанистички план, не ги содржат анализите од став 1 точка 2 на овој член.

Член 9

Поглавјето за мерки на заштита од член 4 точка 5 од овој правилник, содржи:

- 1.валоризација,
- 2.ревалоризација и
- 3.мерки на заштита.

Валоризацијата од став 1 точка 1 на овој член, содржи согледувања за неопходноста од воспоставување заштита врз незаштитените недвижни добра и за нивниот иден заштитен статус, и тоа:

- 1.културно наследство од определена категорија на значење;
- 2.добро под привремена заштита или
- 3.резервирана археолошка зона.

Со валоризацијата од став 2 на овој член, се предлагаат општи мерки на заштита кои важат сè до стекнување на статус на заштитено добро, со категорија на значење и соодветен режим на заштита.

Ревалоризацијата од став 1 точка 2 на овој член, содржи согледувања за неопходноста од рedefинирање на заштитниот статус на валоризираните добра, односно промени во однос на категоријата на значење, границите на доброто и/или утврдениот режим на заштита, кои важат се до измена на статусот на заштитено добро, категоријата и/или режим на заштита.

Степенот на режимот на заштита од став 4 на овој член, за заштитеното подрачје во опфат на планот се пренесува од елаборатите за (ре)валоризација според кои е донесен актот за заштита.

Доколку постојат индикации за дополнување и/или измени на утврдениот степен на режимот за заштита, произлезени од дополнителните истражувања спроведени при изработка на основите, се определуваат дополнителни мерки за заштита кои важат сè до донесување на измени и дополнувања на актите за заштита во утврден временски рок.

Поглавјето за мерки на заштита за плански опфати за сите видови на планови и планско – проектни документации во кои се наоѓаат археолошки наоѓалишта за кои не е донесен акт за заштита, не ги содржи елементите од став 1 точки 1 и 2 на овој член, односно содржи само предлози за општи мерки на заштита.

Член 10

Поглавјето за спроведување на основите од член 4 точка 6 од овој правилник, содржи:

- 1.насоки за вградувањето на основите во текстуалниот приказ и графичките прикази на просторните планови, односно во текстуалниот приказ, графичките прикази и билансните показатели на урбанистичките планови и
2. параметри за заштита на споменичкото наследство, изразени во форма на заштитно-конзерваторски услови.

Член 11

Графичкиот приказ од член 3 став 1 точка 2 од овој правилник, содржи картографски и други графички прикази на состојбите, констатациите и проекциите за заштита, содржани во текстуалниот приказ на основите, особено во поглед на:

1. инвентарите од член 7 став 1 од овој правилник,
2. мерките за заштита од член 9 од овој правилник.

Графичкиот приказ од став 1 на овој член, содржи:

1. кај основите за Просторниот план на Република Северна Македонија: картографски прикази во размер 1:100.000;
- 2.кај основите за просторен план на регион: картографски прикази во размер 1:50.000 или 1:25.000;
3. кај основите за просторен план за подрачје од посебен интерес за државата: картографски прикази во размер 1:25.000 или 1:10.000 и графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:5.000 или 1:2.500;
4. кај основите за генерален урбанистички план: графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:10.000 (за град Скопје), односно 1:5.000 или 1:2.500 до 1:1.000 (за другите градови);

5. кај основите за детален урбанистички план: графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:1.000;

6. кај основите за урбанистички план за село: графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:2.500 или 1:1.000;

7. кај основите за урбанистички план вон населено место: картографски прикази во размер 1:25.000 или 1:10.000 и графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:2.500 до 1:1000;

8. кај основите за урбанистички план за подрачја и градби од државно значење: графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:2.500 или 1:1.000;

9. кај основите за друга планско – проектна документација: картографски прикази во размер 1:25 000 иили 1:10 000 и графички прикази на геодетски подлоги во размер 1:2 500 до 1:1 000.

Член 12

Графичките прикази од член 11 став 2 од овој правилник, во горниот десен агол ги содржат следните податоци: вид на основите, подрачје на опфатот, населено место (за урбанистичките планови), плански период, содржина и број на приказите и легенда на ознаките.

Во долниот десен агол на графичките прикази од член 11 став 2 од овој правилник, во штембилот се содржани следните податоци: носител на изработка на основите, изработувачи, датум на изработката, технички број на основите и слично.

Член 13

Документарниот приказ од член 3 став 1 точка 3 од овој правилник, содржи:

1. дескриптивна документација,
2. техничка документација и
3. фото документација.

Дескриптивната документација од став 1 точка 1 на овој член, содржи особено: доказ за регистрација на носителот на изработката на основите, доказ за определување раководител и состав на стручниот тим за изработка на основите, изводи од позитивните прописи и друга соодветна документација.

Техничката документација од став 1 точка 2 на овој член, содржи ажурирани геодетски подлоги.

Фото-документацијата од став 1 точка 3 на овој член, содржи особено: снимки на сегашната состојба во колор или црно-бела техника, вклучувајќи сателитски и аеро-снимки, што опфаќаат панорами, перспективи, силуети, визури, доминанти, екстериер и карактеристични детали на градбите во подрачјето на опфатот.

Документацијата од ставовите 2, 3 и 4 на овој член, содржи соодветна бројчена или друга ознака и легенда.

Член 14

Текстуалниот приказ на основите за:

1. плански опфат во чии граници се наоѓаат од едно до три поединечни недвижни добра (заштитени и/или евидентирани кои заслужуваат да добијат заштитен статус), како и за плански опфат кој се однесува само на дел од контактната зона на заштитено подрачје;

2. поединечни детални урбанистички планови, особено кога се работи за идентични плански опфати во кои нема значајни измени (во однос на бројноста и состојбата/зачуваноста на добрата) во услови кога претходно е донесен Генерален урбанистички план за град во кој се вградени основите и

3. границите на планскиот опфат во кој се наоѓаат само регистрирани недвижни добра за кои претходно има изработено елаборат за (ре)валоризација и на кои во процесот на изработка на основите не се евидентирани промени кои би претпоставиле потреба од ревалоризација,

– содржи податоци кои се преземаат од елаборатите за валоризација односно за ревалоризација, релевантни за основите (режим/степен на заштита, граници на добро и контактната зона) и следните поглавја:

- инвентаризација и
- мерки на заштита.

Графичкиот приказ на основите од став 1 на овој член, содржи графички прилог кој претставува синтезен приказ на инвентар на заштитени/незаштитени добра, граници на доброто и на контактната зона и режим на заштита, односно општи мерки на заштита, нанесени на ажурирана геодетска подлога.

Основите од став 1 на овој член, не содржат документарен приказ.

III - МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ИЗРАБОТКА НА ОСНОВИТЕ

Член 15

Кон изработка на основите од член 2 од овој правилник, се пристапува согласно со програмите за изработка на основите за просторните и урбанистичките планови и за планско – проектните документации.

Изработката на основите од член 2 од овој правилник, започнува со формирање на мешовит стручен тим од страна на носителот на изработката на основите.

Стручниот тим работи согласно со актот за неговото формирање и оперативна програма за изработка на односните основи.

Со оперативната програма од став 3 на овој член, се определуваат видот, обемот и динамиката на реализација на работите, особено во поглед на:

1. прибирањето на постојната документација и податоци,
2. вршењето на неопходните истражувачки работи и
3. создавањето на новата документација.

Член 16

При изработката на основите се користат податоци од заштитните евиденции и Националниот регистар на културното наследство, како и расположивата документација за валоризација, ревалоризација и соодветна постојна документација од областа на заштитата на споменичкото наследство.

Кога расположивата документација од став 1 на овој член, е неажурирана или е настаната промена во состојбата на добрата односно во заштитеното подрачје, можат да се вршат и дополнителни теренски истражувања и да се користат податоци и документација од сродните области, кои имаат допирни точки со интегрираната заштита на културното наследство.

Теренските истражувања од став 2 на овој член, претставуваат увиди во заштитени и незаштитени добра и со нив се вршат дополнувања на расположивите податоци и документацијата од претходно извршените истражувања.

Член 17

При обработката и презентирањето на податоците од член 16 од овој правилник, во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, се користат и табели, графикони, шеми и други облици на прегледно приопштување на обработените податоци.

Текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, може да биде илустриран и со избор на соодветни фотографии, скици и цртежи поврзани со односната тематска единица.

Во случаите од ставовите 1 и 2 на овој член, секој вид илустративен материјал има посебна нумерација и објаснување, односно назив или легенда, различни од оние во документарниот приказ од член 3 став 1 точка 3 од овој правилник.

Член 18

За изработка на графичкиот приказ од член 3 став 1 точка 2 од овој правилник, се користат ажурирани топографски карти и геодетски подлоги што носителот на изработката на основите ги обезбедува од доносителот на планот односно планско-проектната документација за чии потреби се изработуваат основите или од нарачателот за изработка на планот односно на планско – проектната документација.

Ако графичкиот приказ од член 3 став 1 точка 2 од овој правилник, не може да биде направен на еден лист во соодветниот размер, пред самиот графички приказ во графичкиот дел на основите се става прегледен лист со нумерација на деловите што го сочинуваат односниот графички приказ.

Графичката обработка се врши со ознаки и симболи за графичка презентација на основите, и тоа според:

1. основните ознаки и симболи во графичките прилози на урбанистичките планови и на планско-проектните документации, утврдени со прописите од областа на планирањето и уредувањето на просторот, и
2. посебните ознаки и симболи за графичка презентација на културното наследство, дадени во Прилог, кој е составен дел на овој правилник.

Член 19

Границите на подрачјето на опфатот на основите, со исклучок на основите за Просторниот план на Република Северна Македонија, како и границите на заштитените подрачја, вклучувајќи ги и границите на самите добра и границите на нивните контактни зони, во основите се наведуваат:

1. во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник: описно, според страните на светот, правецот на протегање, познати репери и мери, геодетски точки со координати или други показатели за идентификација, доколку описот на границите не е даден во соодветен акт во смисла на ставовите 2 и 3 на овој член;
2. во графичкиот приказ од член 3 став 1 точка 2 од овој правилник: со одделни ознаки и симболи во смисла на член 18 став 3 од овој правилник.

Ако описот на границите на подрачјето на опфатот е утврден со закон, со план од повисок ранг, со акт на доносителот на планот или на друг начин, во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, се наведува описот од соодветниот акт.

Ако описот на границите на заштитените добра и нивните контактни зони е утврден во актот за заштита, во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, се наведува описот од соодветниот акт за заштита.

Описот на границите на незаштитените добра за кои постојат основани претпоставки дека треба да бидат ставени под заштита и како такви се предвидуваат во основите, вклучувајќи го и описот на границите на нивните потенцијални контактни зони, во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, се наведуваат елементите од став 1 точка 1 на овој член, а во графичкиот приказ од член 3 став 1 точка 2 од овој правилник, ознаките и симболите од член 18 став 3 точка 2 од овој правилник, односно од став 1 точка 2 на овој член.

Одредбите од став 4 на овој член, се применуваат и во случај кога границите на заштитено добро и/или границите на неговите контактни зони не се утврдени со актот за заштита или нивниот опис во тој акт е нејасен или нецелосен.

Член 20

Податоците од инвентаризацијата од член 7 од овој правилник, во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник, се обработуваат и прикажуваат според припадноста на добрата по видови, групи, подгрупи и типови, со шифри и називи согласно со Националната класификација на културното наследство.

За класифицираните добра од став 1 на овој член, се изработуваат соодветен вид и број на графички прикази, особено:

1. синтезен графички приказ на заштитените добра,
2. синтезен графички приказ на незаштитените добра и
3. синтезен графички приказ на добрата од точките 1 и 2 на овој став.

Ако на подрачјето на опфатот се наоѓаат повеќе од десет археолошки наоѓалишта од различен вид, за нив се изработува синтезен графички приказ на заштитени и незаштитени археолошки наоѓалишта.

Член 21

При валоризацијата од член 9 став 1 точка 1 од овој правилник, се проценуваат вредностите на самите добра и нивниот сооднос со вредностите на средината односно подрачјето на кое добрата се наоѓаат.

Вредности на добрата во смисла на став 1 на овој член, се сметаат особено: археолошките, етнолошките, историските, уметничките, архитектонските, урбанистичките, амбиенталните, техничките, социолошките и други слични научни или културни вредности.

Вредности на средината односно подрачјето во смисла на став 1 на овој член, се сметаат културно-историските, социо-економските и употребните вредности на средината односно подрачјето во опфатот на планот или опфатот на планско – проектната документација.

Кај основите за урбанистичките планови, особено за деталните урбанистички планови и за планско – проектните документации, покрај вредностите од став 2 на овој член, а во рамките на вредностите од став 3 на овој член, се проценуваат особено архитектонските, инфраструктурните и функционалните вредности на урбаната структура којашто припаѓа на самото конкретно добро, а која што според своите вредности инаку не би заслужувала да биде третирана.

Во случаите од став 3 на овој член, се прави проценка за тоа до кој степен постојните објекти, инфраструктурата и отворените простори придонесуваат за историскиот изглед на јадрото, односно дали урбаните структури:

1. имаат некаков придонес во историскиот амбиент,
2. се неутрални во поглед на историскиот амбиент и
3. се некомпатибилни со историскиот амбиент.

Заштитниот статус при валоризацијата од член 9 став 2 од овој правилник, се определува со оглед на степенот на истраженост на добрата, расположивите податоци и документацијата за нив и со оглед на целта и правното дејство на заштитата.

Со валоризацијата од став 6 на овој член, можат да бидат опфатени сите или само дел од недвижните добра содржани во инвентарот од член 7 став 1 точка 2 од овој правилник.

Предлогот, односно обемот на валоризацијата од став 7 на овој член, се определува во зависност од објективните можности за спроведување на соодветните постапки за воспоставување на заштитата во првата година од примената на планот за кој се подготвуваат основите.

Видот и бројот на графичките прикази за валоризацијата се сообразуваат со оние за инвентаризацијата од член 20 ставови 2 и 3 од овој правилник, со тоа што се изработува најмалку еден синтезен графички приказ за валоризација на незаштитените добра.

Член 22

Согледувањата за ревалоризацијата од член 9 став 1 точка 2 и став 4 од овој правилник, се обработуваат во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник.

Член 23

Мерките на заштита од член 9 став 1 точка 3 од овој правилник, се состојат од утврдување на:

1. општи насоки за заштита;

2. зони на заштита и

3. предлози за дополнување или изменување на степени на режимот на заштита.

Општите насоки од став 1 точка 1 на овој член, се разработуваат во основите за просторните планови, а се однесуваат на активности што имаат за цел, особено да се:

1. подобри состојбата на споменичкото наследство во подрачјето на опфатот;

2. да се обезбеди развојна рамка на заштитата на споменичкото наследство;

3. интегрираат и балансираат да се дисперзираат можностите за развој меѓу различни делови на подрачјето на опфатот, со почитување и одржување на интегритетот на споменичкото наследство;

4. идентификуваат приоритетните локации каде што интегрираната заштита може целосно да се примени;

5. дефинира заштитата на археолошките наоѓалишта при преземањето на инфраструктурни и слични инвестициони зафати и

6. креира план за управување со заштитените подрачја.

Зоните на заштита од став 1 точка 2 на овој член, се разработуваат во основите за урбанистичките планови и планско – проектните документации.

Во рамките на едно заштитено подрачје можат да се утврдат повеќе зони на заштита, особено:

1. зона на строга заштита односно посебна заштита;

2. зона на ограничена заштита односно гарантирана заштита и

3. зона без дејство на заштитата.

Зона на строга заштита односно посебна заштита во смисла на став 4 точка 1 на овој член, се определува за дел од заштитено подрачје на кое се наоѓа еден или повеќе споменици, споменичка целина или културен предел од категоријата – културно наследство од особено значење или резервирана археолошка зона.

Зона на ограничена заштита односно гарантирана заштита во смисла на став 4 точка 2 на овој член, се определува за дел од заштитено подрачје на кое се наоѓа еден или повеќе споменици, споменичка целина или културен предел од категоријата - значајно културно наследство, добро под привремена заштита или контактна зона.

Зона без дејство на заштитата во смисла на став 4 точка 3 на овој член, е дел од заштитеното подрачје што се иззема од режимот на заштита поради поголеми нарушувања на интегритетот на заштитеното подрачје.

За едно заштитено подрачје во смисла на став 1 точка 3 на овој член, можат да се дадат предлози за дополнување или изменување на утврдениот режим на заштита со детално образложение за потребата од истите.

Одредбите од ставовите од 1 до 8 на овој член, соодветно се применуваат и за незаштитените добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство и дека треба да бидат ставени под заштита.

Член 24

Мерките на заштита во смисла на член 9 став 1 точка 3 од овој правилник, се обработуваат во текстуалниот приказ од член 3 став 1 точка 1 од овој правилник.

Видот и бројот на мерките од став 1 на овој член, како и обемот на нивната обработка се определуваат во зависност од видот на основите и природата на самите мерки.

Член 25

Насоките и параметрите од член 10 од овој правилник, се обработуваат во зависност од видот и целта на основите, како и природата, статусот и режимот на заштита, односно мерките за заштита на самите добра.

Член 26

Основите се изработуваат и оформуваат во еден или повеќе томови, во зависност од обемот на граѓата што се обработува и начинот на обработката.

Основите се изработуваат и заверуваат во четири еднообразни примероци.

Основите се изработуваат и во електронска форма.

IV – ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 27

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за содржината и методологијата за изработка на заштитно-конзерваторските основи за културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 111/05).

Член 28

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

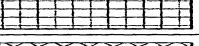
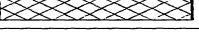

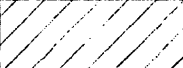

Бр. 53-6581/1
17 мај 2021 година
Скопје

Министер за култура,
Ирена Стефоска, с.р.

ПОСЕБНИ ОЗНАКИ И СИМБОЛИ ЗА
ГРАФИЧКА ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА
КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ОЗНАКА	БОЈА	СТАТУС НА НЕДВИЖНИ ДОБРА
	ЦРВЕНА (12)	ГРАНИЦИ НА ЗАШТИТЕНО ПОДРАЧЈЕ
	ЦРВЕНА (12)	ГРАНИЦИ НА ЗАШТИТЕНО ДОБРО
	ЗЕЛЕНА (74)	ГРАНИЦА(И) НА КОНТАКТНА ЗОНА
	ЦРВЕНА (12)	ЗАШТИТЕНО КУЛТУРНО ДОБРО
	ПОРТОКАЛОВА (30)	НЕЗАШТИТЕНО ДОБРО КОЕ ЗАСЛУЖУВА ДА БИДЕ СТАВЕНО ПОД ЗАШТИТА
	ЦРВЕНА (12)	ЗАШТИТЕНО АРХЕОЛОШКО НАОЃАЛИШТЕ
	ПОРТОКАЛОВА (30)	НЕЗАШТИТЕНО АРХЕОЛОШКИ НАОЃАЛИШТЕ

ОЗНАКА	БОЈА	ПОЕДИНЕЧНИ И ГРУПИ НА НЕДВИЖНИ ДОБРА
	ЦРВЕНА (12)	ПОЕДИНЕЧНО ДОБРО ОД БИЛО КОЈ ВИД (СПОМЕНИК)
	ЦРВЕНА (12)	ВЕРСКИ ОБЈЕКТ(И)
	ЦРВЕНА (12)	ЦИВИЛЕН ОБЈЕКТ(И)
	ЦРВЕНА (12)	ВОЕН ОБЈЕКТ(И)
	ЦРВЕНА (12)	ГРОБЕН ОБЈЕКТ(И)

	СИНА (172)	СПОМЕНИЧКА ЦЕЛИНА
	ЗЕЛЕНА (74)	КУЛТУРЕН ПРЕДЕЛ
ОЗНАКА	БОЈА	ПОСЕБЕН ВИД НА ЗАШТИТА НА НЕДВИЖНИ ДОБРА
	ОКЕР (31)	ДОБРО ПОД ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА
	ОКЕР (31)	РЕЗЕРВИРАНА АРХЕОЛОШКА ЗОНА
ОЗНАКА	БОЈА	НАСЕЛЕНИ МЕСТА ВО КОИ СЕ НАОГЛАТ НЕДВИЖНИ ДОБРА
	СИНА (172)	НАСЕЛЕНО МЕСТО
ОЗНАКА	БОЈА	КАТЕГОРИЈА НА ЗНАЧЕЊЕ НА ЗАШТИТЕНИ ДОБРА
	ЦРВЕНА (12)	КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО ОД ИСКЛУЧИТЕЛНО ЗНАЧЕЊЕ
	ЦРВЕНА (12)	КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО ОД ГОЛЕМО ЗНАЧЕЊЕ
	ЦРВЕНА (12)	ЗНАЧАЈНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
ОЗНАКА	БОЈА	РЕЖИМ НА ЗАШТИТА И МЕРКИ НА ЗАШТИТА
	ЦРВЕНА (12)	ЗОНА НА СТРОГА ЗАШТИТА
	ЛИЛА (204)	ЗОНА НА ОГРАНИЧЕНА ЗАШТИТА
	СИВА (253)	ЗОНА БЕЗ ДЕЈСТВО НА ЗАШТИТА
	ЗЕЛЕНА (74)	КОНТАКТНА ЗОНА
	ЦРВЕНА (12)	РЕЖИМ НА ЗАШТИТА ОД ПРВ СТЕПЕН
	КОРАЛНА (11)	РЕЖИМ НА ЗАШТИТА ОД ВТОР СТЕПЕН
	ЖОЛТА (40)	РЕЖИМ НА ЗАШТИТА ОД ТРЕТ СТЕПЕН
	ЦРВЕНА (20)	МЕРКИ НА ЗАШТИТА
	ТИРКИЗ (132)	ОБЈЕКТИ КОИ ПРИДОНЕСУВААТ ВО ИСТОРИСКИОТ АМБИЕНТ
	ОКЕР (31)	ОБЈЕКТИ КОИ СЕ НЕУТРАЛНИ ВО ИСТОРИСКИОТ АМБИЕНТ
	СИВА (253)	ОБЈЕКТИ КОИ СЕ НЕКОМПАКТИВИЛНИ СО ИСТОРИСКИОТ АМБИЕНТ